

European Securities and
Markets Authority

Ghid

Norme și proceduri în cazul insolvenței participanților la CSD

Cuprins

1	Domeniu de aplicare	3
2	Definiții	4
3	Scop.....	5
4	Obligații de conformitate și de raportare	7
4.1	Statutul ghidului.....	7
4.2	Cerințe privind raportarea.....	7
5	Ghid	8
5.1	Definiția normelor și procedurilor în cazul insolvenței unui participant	8
5.2	Testarea periodică și revizuirea normelor și procedurilor în cazul insolvenței unui participant.....	11

1 Domeniu de aplicare

Cui i se aplică?

1. Presentul ghid se aplică autorităților competente.

Pentru ce se aplică?

2. Presentul ghid se aplică în ceea ce privește normele și procedurile pe care CSD-ul le va institui în cazul insolvenței unui participant în temeiul articolului 41 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014.

Când se aplică?

3. Presentul ghid se aplică în termen de două luni de la publicarea sa pe site-ul ESMA în toate limbile oficiale ale UE.

2 Definiții

4. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, termenii definiți în Regulamentul (UE) nr. 909/2014 au același înțeles în cuprinsul prezentului ghid. În plus, se aplică următoarele definiții:

<i>Regulamentul delegat (UE) 2017/392 al Comisiei</i>	Regulamentul delegat (UE) 2017/392 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standarde tehnice de reglementare în materie de autorizare, supraveghere și cerințe operaționale pentru depozitarii centrali de titluri de valoare
<i>Principii CPSS-IOSCO pentru infrastructurile pieței financiare</i>	Principii pentru infrastructurile pieței financiare, aprilie 2012, elaborate de Comitetul pentru sisteme de plăți și decontări al băncilor centrale din Grupul celor Zece (CPSS) și de Comitetul Tehnic al Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare (IOSCO)
<i>Directiva 98/26/CE</i>	Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare
<i>CE</i>	Comisia Europeană
<i>ESMA</i>	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe
<i>UE</i>	Uniunea Europeană
<i>Regulamentul (UE) nr. 909/2014</i>	Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012
<i>Regulamentul (UE) nr. 1095/2010</i>	Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE a Comisiei

3 Scop

5. Scopul prezentului ghid este de a asigura aplicarea comună, uniformă și consecventă a dispozițiilor articolului 41 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014. În special, ghidul are drept scop să asigure că CSD-urile definesc și pun în aplicare norme și proceduri clare și eficiente pentru a gestiona insolvența oricăror dintre participanții lor (aceasta cuprinde toate tipurile de participanți, inclusiv participanții care sunt CSD-uri sau alte tipuri de infrastructuri ale pieței și, în statele membre care au ales să considere participanții indirecti drept participanți, în temeiul articolului 2 litera (f) din Directiva 98/26/CE, aceasta include, de asemenea, participanții indirecti).
6. Având în vedere că noțiunea de „insolvență” în sine este deja definită în Regulamentul (UE) nr. 909/2014 în raport cu un participant ca fiind „o situație în care împotriva unui participant este deschisă procedura de insolvență”, scopul prezentului ghid nu este de a specifica în detaliu noțiunea de „insolvență” în raport cu un participant, ci doar de a oferi îndrumare în ceea ce privește măsurile care ar trebui instituite și urmate de un CSD în eventualitatea în care survine un astfel de caz de insolvență.
7. Directiva 98/26/CE definește „procedura de insolvență” drept „orice măsură colectivă prevăzută de legea unui stat membru sau a unei țări terțe, cu scopul lichidării sau reorganizării judiciare a unui participant, în cazul în care o astfel de măsură implică suspendarea sau impunerea de restricții asupra transferurilor sau plăților” [articolul 2 litera (j)] și momentul declanșării unei proceduri de insolvență împotriva unui participant ca fiind momentul în care autoritatea judecătorească sau administrativă competentă emite decizia sa [articolul 6 alineatul (1)]. De asemenea, Directiva 98/26/CE prevede că, într-un astfel de caz, autoritatea respectivă notifică de îndată decizia sa autorității competente desemnate de statul membru, precum și că statul membru informează imediat Comitetul european pentru risc sistemic, alte state membre și ESMA [articolul 6 alineatele (2) și (3)].
8. Astfel cum se menționează în considerentul 6 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014, ESMA ar trebui să asigure coerența cu Principiile CPSS-IOSCO pentru infrastructurile pieței financiare atunci când elaborează orientări referitoare la Regulamentul (UE) nr. 909/2014.
9. În acest sens, se poate observa că domeniul de aplicare al Principiilor CPSS-IOSCO pentru infrastructurile pieței financiare este într-adevăr mai larg decât domeniul prezentului ghid, întrucât acesta prevede că „o infrastructură a pieței financiare ar trebui să prevadă în normele și procedurile sale circumstanțele care constituie insolvența unui participant, abordând atât insolvențe financiare, cât și operaționale” și specifică faptul că „o insolvență operațională survine atunci când un participant nu își poate îndeplini obligațiile din cauza unei probleme de natură operațională, cum ar fi o eroare în sistemele de tehnologia informației”.
10. Este important de subliniat că, deși Regulamentul (UE) nr. 909/2014 utilizează o definiție destul de restrânsă a conceptului de „insolvență”, acest fapt nu le împiedică pe CSD-uri să

instituiе alte proceduri în vederea abordării evenimentelor care îi afectează pe participanți, pe lângă deschiderea procedurii oficiale de insolvență împotriva acestora.

4 Obligații de conformitate și de raportare

4.1 Statutul ghidului

11. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 41 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014, în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010, autoritățile competente și participanții la piețele financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidurile și recomandările.
12. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidurile ar trebui să se conformeze, incluzându-le în practicile lor de supraveghere, precum și să monitorizeze respectarea acestora de către CSD-uri.

4.2 Cerințe privind raportarea

13. Autoritățile competente cărora li se adresează prezentul ghid trebuie să informeze ESMA dacă se conformează sau intenționează să se conformeze ghidului, prezentând motivele în cazul neconformării, în termen de două luni de la data publicării ghidului pe site-ul ESMA în toate limbile oficiale ale UE, la adresa CSDR.Notifications@esma.europa.eu.
14. În absența unui răspuns în acest termen, se va considera că autoritățile competente nu se conformează. Un model pentru notificări este disponibil pe site-ul ESMA.

5 Ghid

5.1 Definiția normelor și procedurilor în cazul insolvenței unui participant

5.1.1 Procedură pentru stabilirea normelor și procedurilor în cazul insolvenței unui participant

1. În demersul de elaborare a normelor și procedurilor sale în cazul insolvenței pentru fiecare dintre sistemele de decontare a titlurilor de valoare pe care le gestionează, un CSD ar trebui să implice orice părți interesate relevante, inclusiv, dar fără a se limita la participanții săi (eventual prin intermediul consultării comitetelor utilizatorilor), alte infrastructuri relevante ale piețelor (CSD-uri, entități care decontează operațiunea aferentă fondurilor bănești pentru tranzacțiile cu titluri de valoare decontate prin intermediul CSD-ului, contrapărți centrale și locuri de tranzacționare) și, atunci când utilizează o infrastructură comună pentru decontare, operatorul unei astfel de infrastructuri.
2. Normele și procedurile unui CSD în cazul insolvenței ar trebui să fie aprobate de către organul său de conducere.

5.1.2 Recunoașterea insolvenței unui participant

3. Punerea în aplicare de către un CSD a normelor și procedurilor sale în cazul insolvenței ar trebui să fie activată odată ce un CSD, după ce a luat toate măsurile rezonabile pentru a verifica apariția acesteia, a identificat insolvența unui participant.
4. Un CSD poate fi notificat cu privire la insolvența unuia dintre participanții săi de către însuși participantul în cauză, de autoritatea desemnată în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Directiva 98/26/CE în statul membru al CSD-ului, de autoritatea competentă a CSD-ului, de autoritatea competentă a participantului în insolvență sau de orice altă persoană având cunoștință de existența insolvenței, cum ar fi o contraparte centrală, un loc de tranzacționare, un CSD conectat sau operatorul unei infrastructuri comune pentru decontare utilizată de CSD-ul respectiv.
5. În acest scop, un CSD ar trebui să le solicite participanților săi să îi aducă la cunoștință insolvența proprie cât mai curând posibil și ar trebui să specifice canalele de comunicare prin care ar trebui să se efectueze notificarea respectivă.
6. Imediat ce un CSD a fost informat cu privire la insolvența unui participant, acesta ar trebui să transmită informațiile în cauză, inclusiv detaliile disponibile la momentul respectiv și sursa de informații, către autoritatea sa competentă. Ulterior, CSD-ul ar trebui, cât mai curând posibil, să identifice și să transmită către autoritatea sa competentă cel puțin informațiile suplimentare enumerate mai jos:

- tipul de participant care face obiectul insolvenței survenite [și anume, informații precum statutul juridic, licența, activitatea, dacă este sau nu un participant-cheie în temeiul articolului 67 din Regulamentul delegat (UE) 2017/392 al Comisiei],
- totalul volumului și valorii instrucțiunilor de decontare ale participantului în insolvență care se află în curs de decontare și, dacă este posibil, al instrucțiunilor pentru care este posibil să nu se reușească decontarea, „valoarea” fiind calculată astfel cum se specifică la articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul delegat (UE) 2017/392 al Comisiei, în ziua insolvenței;
- tipurile de tranzacții și instrumente financiare (utilizând categoriile prevăzute la articolul 54 alineatul (2) litera (b) și, respectiv, articolul 42 alineatul (1) literele (d) și (i) din Regulamentul delegat (UE) 2017/392 al Comisiei) la care se referă instrucțiunile respective,
- după caz, infrastructura comună pentru decontare în care sunt prelucrate instrucțiunile de decontare ale participantului în insolvență și, dacă sunt disponibili, orice alți indicatori ai activităților transfrontaliere ale participantului aflat în insolvență,
- dacă este cunoscut de către CSD, numărul clienților pe care îi are participantul în insolvență și
- informații cu privire la orice riscuri substanțiale pe care le-ar putea atrage după sine o astfel de insolvență.

5.1.3 Acțiuni pe care le-ar putea întreprinde un CSD în caz de insolvență

7. Un CSD ar trebui să indice în normele și procedurile sale în cazul insolvenței acțiunile pe care le-ar putea întreprinde atunci când survine insolvența cu privire la fiecare dintre participanții săi, inclusiv măsurile pe care le-ar putea lua pentru a limita pierderile și presiunile asupra lichidității, atât la momentul insolvenței participantului, cât și după momentul respectiv. CSD-ul ar trebui să specifice dacă acțiunile respective sunt automate sau decise în funcție de fiecare caz.
8. Acțiunile ar putea include, în măsura în care legislația aplicabilă permite acest lucru și, în special, în conformitate cu normele privind caracterul definitiv al decontării definite în Directiva 98/26/CE:
 - (a) modificări aduse practicilor obișnuite de decontare, cum ar fi nepermiterea introducerii de instrucțiuni de decontare suplimentare în sistemele sale de decontare a titlurilor de valoare de către participantul în insolvență, suspendarea instrucțiunilor sale de decontare nedefinitive de la decontare, sau restricționarea anumitor funcționalități care se pot aplica instrucțiunilor de decontare ale participantului respectiv, cum ar fi stabilirea unui termen-limită pentru reciclarea unei instrucțiuni de decontare;

(b) utilizarea de către CSD a resurselor financiare: dacă este cazul, CSD-ul ar trebui să specifice în normele și procedurile sale resursele financiare respective (cum ar fi, în cazul unui CSD fără licență bancară, un fond de garantare, dacă este instituit, sau, în cazul unui CSD autorizat să furnizeze servicii auxiliare de tip bancar, garanțiile oferite de participanții săi), ordinea în care vor fi folosite, precum și măsurile și procedurile pentru a aborda reconstituirea la timp a acestor resurse în urma insolvenței.

9. Normele și procedurile unui CSD în cazul insolvenței ar trebui să specifice consecințele măsurilor pe care le-ar putea lua acesta în ceea ce privește instrucțiunile de decontare și conturile participanților aflați în insolvență și ale participanților care nu se află în insolvență.

5.1.4 Punerea în aplicare a normelor și procedurilor în cazul insolvenței

10. CSD-ul ar trebui să specifice criteriile care vor fi luate în considerare în ceea ce privește alegerea fiecăreia dintre măsurile enumerate în cadrul normelor și procedurilor sale în cazul insolvenței.

11. CSD-ul ar trebui să aibă norme și proceduri care stabilesc în mod clar responsabilitățile diferitelor părți, atât în cadrul propriei organizații, cât și, după caz, în afara acesteia, pentru abordarea insolvenței unui participant, precum și să ofere formare și îndrumare personalului său cu privire la modul în care ar trebui puse în aplicare normele și procedurile în cazul insolvenței. Normele și procedurile ar trebui să identifice membri-cheie ai personalului în acest scop, să abordeze aspecte precum comunicațiile, documentația, nevoile în materie de informare și aspectele legate de accesul la date, precum și coordonarea cu alte entități, inclusiv, după caz, alte infrastructuri ale pieței și, pentru CSD-urile care utilizează o infrastructură comună pentru decontare, operatorul infrastructurii respective.

5.1.5 Comunicarea în ceea ce privește punerea în aplicare a normelor și procedurilor în cazul insolvenței

12. Normele și procedurile unui CSD în cazul insolvenței ar trebui să prevadă că:

(a) CSD-ul ar trebui să notifice cât mai curând posibil autoritatea sa competentă și participantul în insolvență cu privire la măsurile care urmează a fi luate sau care au fost luate de către CSD ca urmare a insolvenței;

(b) CSD-ul ar trebui să informeze următoarele persoane cât mai curând posibil cu privire la măsurile luate ca urmare a insolvenței:

i. autoritățile sale relevante;

ii. ESMA;

- iii. participanții săi care nu se află în insolvență;
 - iv. locurile de tranzacționare și contrapărțile centrale care sunt deservite de CSD;
 - v. operatorul infrastructurii comune pentru decontare care este utilizată de CSD;
 - vi. CSD-urile conectate.
13. Informațiile furnizate persoanelor la care se face referire la punctul 26 litera (b) subpunctele iii.-vi. nu ar trebui să conțină date cu caracter personal în sensul articolului 2 litera (a) din Directiva 95/46/CE¹ (cu excepția cazurilor în care participantul aflat în insolvență este o persoană fizică).

5.2 Testarea periodică și revizuirea normelor și procedurilor în cazul insolvenței unui participant

14. Normele și procedurile unui CSD în cazul insolvenței ar trebui să specifice mecanismele și calendarul pentru testarea eficacității și caracterului practic al acestora.
15. Un CSD ar trebui să efectueze astfel de teste cel puțin anual și, în orice caz, în urma oricăror modificări de fond aduse normelor și procedurilor CSD-ului în cazul insolvenței, sau la cererea autorității sale competente, utilizând un eșantion relevant din rândul participanților săi, al infrastructurilor relevante ale pieței (CSD-uri, entități care decontează operațiunea aferentă fondurilor bănești pentru tranzacțiile cu titluri de valoare decontate prin intermediul CSD-ului, contrapărți centrale și locuri de tranzacționare) și al oricăror alte entități (cum ar fi operatorul unei infrastructuri comune pentru decontare utilizate de CSD, părți terțe cărora li s-a externalizat furnizarea de servicii etc.), după caz, pentru fiecare sistem de decontare a titlurilor de valoare pe care îl gestionează CSD-ul. Autoritatea competentă a CSD-ului poate solicita să ia parte la astfel de teste.
16. Înaintea fiecărui test, un CSD ar trebui să definească parametrii conform cărora ar trebui să se desfășoare testul, luând în considerare diversele tipuri de participanți (în ceea ce privește volumul, activitatea etc.), participanții aflați în țări diferite sau cu fusuri orare diferite, participanții care dețin diferite tipuri de conturi (omnibus sau segregate), infrastructurile relevante ale pieței, după caz. Un astfel de test ar trebui să includă un exercițiu de simulare și un test al procedurilor de comunicare. În cazul în care autoritatea competentă solicită acest lucru, un CSD poate înainta autorității sale competente parametrii pe care intenționează să îi folosească, anterior fiecărui test.

¹ „date cu caracter personal» înseamnă orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă («persoana vizată»); o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale”, Directiva 95/46/CE din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

17. În cazul în care un test relevă vreo deficiență în ceea ce privește normele și procedurile sale în cazul insolvenței, CSD-ul ar trebui să le modifice în consecință. În cazul în care exercițiul de simulare relevă lipsa de cunoștințe sau de pregătire pentru aplicarea normelor și procedurilor în cazul insolvenței de către participanții săi sau de către orice alte infrastructuri ale pieței, CSD-ul ar trebui să se asigure că entitățile respective sunt informate în mod corespunzător și iau măsuri în vederea eliminării unor astfel de deficiențe.
18. Rezultatele oricărui test și modificările avute în vedere cu privire la normele și procedurile sale în cazul insolvenței, după caz, ar trebui să fie comunicate organului de conducere al CSD-ului, precum și comitetului său de risc, autorității sale competente și autorităților relevante. De asemenea, CSD-ul ar trebui să dezvăluie participanților săi măcar un rezumat al rezultatelor testului efectuat, precum și modificările avute în vedere cu privire la normele și procedurile sale în cazul insolvenței, după caz.